# ПАГОНЯ

**Адрэс рэдакцыі і канторы:**
Вуліца Адама Міцкевіча, 13-а.
Тэлефон № 23.

Рэдакцыя адчынена што дзень ад 1—2 гадз.
Кантора адчынена што дзень ад 8—3 гадз.

**ГРАМАДЗКАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ І ЛІТЭРАТУРНАЯ ЧАСОПІСЬ.**

ВЫХОДЗІЦЬ ЧАСОВА РАЗ У ТЫДЗЕНЬ.

**Падпіска каштуе:**
на **10** № № ўпярод — **10** зал.
„ **5** „ „ — **5** „
Кошт асобнага № — **1** „

**Рукапісы** не прынятыя да друку назад не вертаюцца; прынятыя аплачываюцца па погляду Рэдакцыі.

Абвесткі ўселякага разьмеру прыймаюцца коштам за радок маленькага друку 2 залаты на опошняй страніцы незалежна ад зьместу.

**№ 9.** | **Коўна, Чацьверг, 23 верэсьня 1920 году.** | **Год І-шы.**

## АД РЭДАКЦЫІ: Рэдакцыя „Пагоні“ разам з Сталом Друку Міністэрства Беларускіх Спраў, пераносіцца з 23 верасьня 1920 г. ў Вільню, Дамініканская, 3.

## Адозва.

Беларусы! Многа шпіонаў асталася ў нашэй зямельцы, пакінутых ворагамі, якія за польскія грошы, або за маскоўскія, цягнуць Вас ў бок Польшчы, або Расеі і хочуць парозьніць Вас з братнім літоўскім народам. Ня слухайце іх нашэптаў, бо яны нясуць для Вас згубу! У часе акупацый нашай зямлі рознымі ворагамі паўстала шмат арганізацыяў, якія падшыўшыся пад назову беларускую вядуць сваю шальмоўскую работу. Цяперака, як наша зямелька асвабоджана ад ворагаў, Міністэрства Беларускіх Спраў приступае да арганізаваньня нацыянальнага беларускага жыцьця і дзеля гэтага ва ўсіх справах трэба зьвяртацца да самага Міністэрства, або да ўсіх урадовых установаў, або да тых нацыянальных арганізацыяў, якія будуць зарэгістраваны Міністэрствам Беларускіх Спраў.

Міністэр Д. СЕМАШКО.

Коўна 17 верасьня 1920. г.

◆◆◆◆◆◆

## Грамадзяне вызваленаго краю!

Праўда перемагае.

Крыўдай і уціскам век жыць ня можна.

Вялікая дэспатычная Расея і немцы, што давілі нас і іншыя прыціснутыя народы, у рэшці перагрызьліся памеж сабой, як дзьве ашалеўшыя сабакі і зьелі адзін другога.

Варшаўскі Урад хацеў тоя самая зрабіць з Літвой. Ен наслаў свае легіоны на Літву, хочучы яе здусіць. Легіоны варшаўскія занялі Вільно і тую часьць Літвы, дзе вы жывеце. Вы многа цярпелі, а мы доўга змагаліся, каб ім не аддаць Коўны і рэшты Літвы.

Праўда перамагла.

Варшаўскія легіоны зламаны, выгнаны з краю, які ніколі да іх не прыналежыў.

Вы злучаецеся навекі з сваей маткай Літвой. Мы прыходзім да вас з Коўны. Вітайце браты. Матка Літва атверае вам свае рамёны і нясе вам свабоду, зямлю, хлеб і мір.

Ня верце інтрыгам і лганьню, выкідываным на наш Літоўскі Урад.

Наш Урад ёсьць выбраны праз вас самі́х: землеробаў і работнікаў, праз усіх грамадзян Літвы бяз рожніцы рэлігіі, нацыянальнасьці і класоў. Наш Урад працуе колькі можэ дзеля нашага пажытку і паступае таксама справядліва з кожным грамадзянінам, усё адно якую ён мае мову і якую рэлігію.

У будучыне будзем выбіраць паслоў да Ўраду умесьці з Вамі,

Умесьці з вамі будзем працаваць дзеля супольнага дабра, умесьці з вамі будзем бараніць сваю Бацькаўшчыну, свае хаты, свае дабро і спакой.

Зьвязак літоўскіх стрэльцоў заве вас да гэтай працы.

Гэта ёсьць тыя самыя, што памаглі літоўскаму войску выгнаць немцаў з Літвы, тыя, што цяпер памагаюць выганяць варшаўскія легіоны.

У зьвязак літоўскіх стрэльцоў уступаюць ўсе праўдзівыя грамадзяне нашага краю, гаспадары, работнікі, вучоныя і нявучоныя. З намі ёсьць ўсе, хто хочэ Літвы незалежнай, дэмакратычнай, багатай і шчасьлівай.

Уступайце сюды і вы Будзьце нашымі сябрамі.

Цяпер нас чэкае праца. Трэба скончыць выганяць рэшткі легіонаў. Трэба ачысьціць наш край ад апрычнікаў, разбойнікаў, шпіонаў і ўсіх ворагаў незалежнай Літвы.

Уступленьне ў гэты зьвязак не цягне да прымусовай ваячкі.

Літоўскія стрэльцы боруцца і працуюць бэз прымусу дзеля сваей свабоды.

Яны ставюць сабе гэткія заданьня:

1) пазнаць ваенная рэмясло, 2) у выпадку патрэбы—дапамагаць міліцыі, 3) рыхтаваць сябе пры помачы спорту, 4) асьвета, 5) пабуджаць пачуваньне людзкасьці і прывычэк спаўняць грамадзкія абавязкі, 6) арганізаваць элімпійскія ігры (хоры, аркестры, канцэрты, маёўкі, экскурсыі і гэтак далей).

У сучасным мамэнці:

а) ачышчаюць сваю аколіцу ад шпіонаў, агэнтаў варожых гаспадарстваў, агітатароу працуючых на шкоду Дэмакратычнай Літоўскай Рэспублікі (гэткія аддаюцца ў рукі міліцыі), б) ловюць кантрабандыстаў і аддаюць іх міліцыі, в) даносяць цэнтральнай Уладзе Літоўскіх Стрэльцоў аб непраўных пастуках мейсцовых чыноўнікаў і міліцыі (пажаданы толькі спраўджэныя факты).

Асновы арганізацыі:

1) Стрэльцы арганізуюцца атрадамі у граніцах парафіі, або воласьці,

2) Дзеля аткрыцьця атраду патрэбна ня меньш 3 чалавек.

3) Арганізатары пасылаюць паведамленьня Цэнтральнай Уладзе Літоўскіх Стрэльцоў ў Коўні аб тым, што праэктуецца адкрыцьце атраду (назова парафіі, чы воласьці) і прысылаюць сьпіс кандыдатоў з паказаньнем: а) мейсца жыхарства, б) узросту (веку), в) прафэсыі кожнага кандыдата. Апрыч таго указывае з памеж сябе кандыдата на Камандзера атраду.

4) Пажадана, каб арганізатары да паведамленьня выдавалі пасьведчэньня аб сваей лояйльнасьці ад сваей воласьці.

5) Цэнтральная Улада зацьверждае адкрыты атрад і яго Камандзера.

6) Адкрыты атрад, не чэкаючы адповедзі Цэнтральнай Улады, уходзе у кантакт з мейсцовай міліцыей, памагаючы ёй падтрымываць парадак.

7) Стрэльцы атраду па вёскам дзелюцца на калоны. з калонным упярод.

8) Калі у парафіі, чы воласьці знайдзецца 10 стрэльцоў, то яны выбіраюць Праўленьне з трох асоб, якія забоцяцца аб сьродках, кантролю Камандзера атраду і яго распараджэньня па адміністрацыі.

9) Сяброў спачатку прынімае Камандзер, а па выборах—Праўленьне разьведаўшы добра кожную прыймаемую асобу і прыймаючы толькі самых надзёжных, састаўляе сьпісак сьведчучы сваімі подпісамі, што асобы ў сьпіску ўсе надзежныя і пасылае яго ў Цэнтральную Уладу дзеля зацьверджэньня.

10) Цэнтральная Улада выдае ўсім сябрам належныя пасьведчэньня.

11) Цэнтральная Улада зьвязку Літоўскіх Стрэльцоў мае адрэс: Коўна, Аллея Свабоды № 26.

**Зьвязак Літоўскіх Стрэльцоў.**

Коўна, ліпеня 22 дня 1920 году.

Замяшчаючы адозву Сувязі Літоўскіх Стрэльцоў, Редакцыя „Пагоні“ падае да агульнага ведама беларусоў, што пачалася ужо арганізацыя стральцоў-беларусоў, якие нараўне з літоўскімі сябрамі будуць бараніць ад ворагаў супольную бацькаўшчыну-Літву.

◆◆◆◆◆◆

Спаўняючы абавязкі Прэзыдэнта Рэспублікі Старшыня Устаноўчага Сойму апавешчае гэты закон, прыняты Устаноўчым Соймам 11 жніўня 1920 году.

### Ўвадзімы закон зямельнай рэформы аб адчужэньню лясоў, водаў і зямель, набытых прывілеяваным чынам.

§ 1.

Ў карысьць Літоўскай Рэспублікі адчужаюцца прыналежачыя прыватным асобам:

а) лясы і пасекі, калі яны больш 25 дзесяцін,

б) балоты і тарфяныя балоты,

в) адкрытыя, невысыхаючыя воды з мейсцам разнога цячэньня і вазеры,

г) Іскапаемае багацьце, зьродлы мінэральных водаў і патрэбная для іх эксплоатацыі плошчадзь зямной паверхнасьці.

Увага: Адчужэньне не датычэ маентнасьцяў, паказаных ў пунктах а, б, в, калі яны прыналежуць местам, мястэчкам і вёскам, чы ўласьнікам, якія ўсяго маюць ня больш 70 дзесяцін, чы 140 маргоў зямлі, чы трудавым грамадам, якія эксплоатуюць успамянутыя маентнасьці на патрэбы сваіх членаў, выключаючы балоты, калі іх асушка патрэбна для мельерацыі зямлі, чы здароўя жыхароў.

§ 2.

Майёраты, ленымі правамі упраўляемыя маёнткі, а таксама маёнткі, падараваныя установам, чы прыватным асобам ў Літве, землі і іншыя нерухомыя маентнасьці, а роўна і інструкцыённыя і пры рускім Урадзе на льготных варунках набытыя маёнткі, з ўсей прыналежачэй да іх маентнасьцю і інвэнтаром, аб'яуляюцца ўласнасьцю Літоўскай Рэспублікі і быўшыя іх правіцелі не атрымываюць за іх ніякога вынаградзэньня.

Увага І. Калі ў адчужаемых лясох, зямлёх, вадох і балотах, прыналежачых ўспамянутым ў § § 1 і 2 ўласьнікам маюцца сэрвітуты мейсцовых жыхароў, то іх, мейсцовых жыхароў, правы карыстаньня застаюцца недатычнымі.

Увага II. Праводзючы гэты параграф, бяруць пад увагу ўсе маёнткі і гаспадаркі, якія упраўляюцца па закону аб майёраце ў Заходнім краю (руск. Зак. X т I ч. ст. 304, 494-512, 969, 1181-1183, 1214-1217, і 1263) і правіламі, узтаноўленымі рускім урадам па указам аб майёратах, быўшых у польскіх губэрнях, ад 4/16 кастрычніка 1835 г, і 6 сьнежня

1842 ў зборніку УШ т. Руск. Зак. I часьць (дадатак да I стацьці і I увагі), 27 лістападу 1864 г. і 14/26 сьнежня 1865 г., папраўка 1/13 ліпеня 1871 г., чы набытых, дзякуючы прывілеям, прайсходзячым з законаў: 5 сакавіка 1864 г., 23 сакавіка 1864 г., 23 ліпеня 1863 г., 24 сакавіка 1867 г., чы карыстаючыся пажычкай па закону 10 жніўня 1864 г. з грамады ўзаемнаго крэдыту, а пазьней з Аддзелу спэцыяльнага Дваранскага Банку, сьледуючы правілам 6 чэрвеня 1895 г., а таксама звольненых ад пошлін па У т. ст. 243, п. 3 пры набыўцы маентнасьці з аўкцыёну да 1901 г. і ўсе тыя гаспадаркі, якія больш 60 дзесяцін былі набыты з аўкцыёну, ў перыодзе ад 1901 да 1905 году.

§ 3.

Сьледуючы §§ 1 і 2 гэтага закону зямля, чы іншая маентнасьць лічыцца узятай толькі тагды, калі спэцыяльнай паперай, упамінаючы мейсца, качэства і плошчадзь, праз адпаведныя ўстановы афіцыяльна апавешчаецца і самая папера ўручаецца ўладару, быўшаму да таго часу. Пакуль гэткай паперы не атрымаюць ўласьнікі, чы упраўляючыя, да таго часу яны лічуцца гаспадарамі і адпаведзяльнымі за парадак і добрабыт гаспадаркі і карыстаюцца ўсімі быўшымі да гэтага часу правамі, выключаючы права перадачы, замены і перадачы ў арэнду, якое, з дню апавешчэньня гэтага закону, прэдастаўляецца Літоўскай Рэспубліцэ, чы ею упоўнаважанай ўстанове.

§ 4.

Гэты закон праводзіцца Міністэрствам Земляробства і Дзяўжаўнай Маентнасьці.

§ 5.

Па ўступленьню гэтага закону ў моц, часовы закон аб замене лясоў і прывілеёваным шляхам набытых маёнткаў, выдадзены 28 траўня 1920 г., траціць моц.

**А. Стульгінскі,**
спаўняючы абавязкі Прэзыдэнта Рэспублікі,
Старшыня Устаноўчага Сойму.

**Д-р Грынюс,**
Старшыня Міністраў.

◆◆◆◆◆◆

# Міністры Літвы:

**Міністэр Жыдоўскіх Спраў Д-р Макс Салавейчык**—радзіўся ў 1883 г. ў Коўні і тут скончыў сярэдняе вучэбнаэ завядзеньне. Вышэйшую адукацыю атрымаў ў Пецярбурзе, ў Нямеччыне і ў Швэйцарыі. Скончыў Жэнэўскі Унівэрсытэт доктарам філёзофіі. Яшчэ ў Унівэрсытэце ён інтэрэсаваўся крытыкай жыдоўскай гісторыі і бібліі, і, каб лепш азнаеміцца з краям Ізраэля, ён паехаў ў Палестыну і бліжэйшы ўсход.

Яшчэ ў Унівэрсытэце ён пачаў сваю грамадзянскую і публістычную працу, уступіў ў арганізацыю сіоністаў і ёсьць выдаўцом і Рэдактарам вялікіх ворганоў арганізацый сіаністаў „Жыдоўскае Жыцьце“ і „Разсьвет“.

У гэтых ворганах зьмесьціў цэлы шэрэг артыкулаў па грамадзянскім пытаньням, а таксама і першыя свае заметкі аб крытыцэ Бібліі. Скончыўшы Унівэрсытэт і жывучы ў Пецярбурзе, М. Салавейчык аддае сябе толькі навуцэ і выдае „Жыдоўскай Гісторыі і культуры дасьледываньне“ і „Праблемы навукі аснаўной бібліі“, якія надрукаваны на расейскай і жыдоўскай мовах. Ў той-жа час у Пецярбурскім Народным Унівэрсытэце чытае цэлы шэрэг лекцыяў аб жыдоўскай гісторыі і бібліі.

У 1913 гаду увайшоў ў рэдакцыйную камісыю 15 тамоў твору „Гісторыя Жыдоўскай Нацыі“, якой ён прыгатовіў частку жыдоўскай гісторыі, гэта значє перыод Вавілонскі і Пэрсыі.

Вайна М. Салавейчыка застае ў Нямеччыне, адкуль яму праз год удалося вярнуцца ў Маскву, гдзе ён і працягае сваю грамадзянскую і сіаніцкую чыннасьць, напісаў да часткі бібліі, мянуемай „Судзей“, камэнтарый, навукова багаты.

Карыстаючы з першай мажлівасьці, зьвярнуўся ў Літву і палажыў пачатак першаму воргану самаўраду, які зьменіў акупацыйную ўладу, г. зн. Местоваму Коўненскаму Упраўленьню, ў якім быў членам Прэзыдыуму да прапазыціі ўвайсьці Міністрам Жыдоўскіх Спраў ў Габінэт Сьлежэвіча.

Ў летку 1919 г. быў ў Парыжу, дзе прымаў учасьця ў пасядзэньнях камітэту жыдойскай дэлягацыі на Мірнай-Канфэрэнцыі, як Прэдстаўнік жыдоў з Літвы і інфармаваў жыдоўскае грамадзянства заходняй Эўропы аб літоўскім пытаньню наагул і таксама аб заданьнях жыдоў Літвы. Вярнуўшагася з Парыжу М. Салавейчыка п. Гальваноўскі запрасіў ў зложаны ім Габінэт.

На жыдоўскім зьезде 5 студзеня быў выбран старшынёй гэтага зьезду. Зьезд зацьвярдзіў яго Міністрам Жыдоўскіх Спраў.

Ў Устаноўчы Сойм выбран подлуг сьпісу „Жыдоўскага народнага хаўрусу“.

◆◆◆◆◆◆

# Весткі з Браславу.

Браслаўская Вайсковая Камэндантура пачала выдаваць „Браслаўскую сьцянную газэту“, літаграфованую ў беларускай мове. Ваенны Камэндант места Браслаў,—Камандзер Беларускай Асобнай Роты маёр Ружанцаў з‘рганізаваў Браслаўскую пажарную дружыну, якая на першым сваім паседжэньню едзінагласна выбрала ў пачотныя сябры Дружыны п. Д. Семашко,—Міністра Беларускіх Спраў і п. Салавейчіка,—Міністра па жыдоўскім справам. Калі спыніліся польскія і бальшавіцкія акупацыі, народ павясялеў, паявілася на вуліцах песьня, а ў самом Браславе паявіліся вечарынкі з скокамі. Палякі сільна вядуць агітацыю, каб адкрываць польскія школы, але народ чэкае школ ў сваей роднай мове.

◆◆◆◆◆◆

# Беларускі Нацыянальны Камітэт ў Горадне.

Беларускі Нацыянальны Камітэт ў Горадне, прыслаў на йімя Міністра Беларускіх Спраў, заяву, ў якой ён апісывае цяжкія варункі жыцьця ў часе польскае акупацыі, пад якой на ўсю Горадзеншчыну не засталося ні воднай Беларускай арганізацыі, і каб гнёт польскіх акупантаў не задушыў ўсё жывое, паўстаў 28 сакавіка 1920 г. Нацыянальны Беларускі Камітэт, які мае мэтай абараняць інтэрэсы беларусоў, аб‘еднаць беларускія сілы, абараняць свае правы і змагацца з польскімі акупантамі проці іх палітыкі зьнічтажэньня ўсяго што ёсьць беларускае. I вось, ня гледзючы на ўціск акупантаў, нацыянальная праца йшла сваей чаргой, людзі йрваліся да працы на карысьць беларускага адраджэньня і цяперака Беларускі Нацыянальны Камітэт спадзеваецца, што над Горадзенскай зямелькай, калі яна ўвайшла ў Дзяржаву братняго літоўскага народу, замест хмар будзе сіяць сонцэ, што Літоўскі Урад ў сваей палітыцэ не пойдзе шляхам акупантаў, г. з. ўціску беларускага жыцьця і правоў беларускага народу, але паможэ давясьці яго да расквіту і ў гэтым Камітэт будзе яму памагаць вясьці супольную працу.

◆◆◆◆◆◆

# Беларускія арганізацыі у Горадне.

I) Беларускі Нацыянальны Камітэт—мае мэтай абараняць інтэрэсы беларусаў. Пры ім утворэны: а) Дбрачынны, Інструктарскі і Юрысконсульскі адзеллы. 2) Школьная Рада. 3) Беларуская Кнігарня. 4) Беларуская бібліатэка. 5) Беларуская Чытальня 6) Грамада беларускай моладзі. 7) Беларускі хор. 8) Беларуская трупа. 9) Беларускі прытулак. 10) Беларуская гімназыя. 11) Беларуская жаноцкая школа. 12. Баларускі каапэратыў.

Ў павеце ёсьць больш за 10 рожных культурных гурткоў.

## Што дзеецца ў Сьвянцяншчыне.

Надовічы здарылася мне пабываць у беларускай палове Сьвянцяншчыны, весткамі з каторай я тут пакрысе і дзялюся. Апошні пераварот і пераход польскага і бальшавіцка-расейскага войска оказаў свой гнёт на матэрыяльную старану сялянства, стаўляючы апошнае ў вельмі цяжкае палажэньне прадуктыўнае працы: дзеля таго, што пераварот гэты здарыўся ў самы „рабочы час,“ адбіўся ён галоўным чынам на спазьненьні польных работ амаль не на цэлы месяц. Рабочая скаціна, калі не забрана прахадзячымі, то яе трэба было трымаць тыдні цэлыя найдальш пахаваўшы у лясы, Збожжа трэба было зьбірац з поля саматугам. Недахват рабочай скаціны моцна даецца ў знакі і цяпер яшчэ. Павыжшы гнёт зрадзіў падспадзеванае і вельмі пажаданае прабуджэньне сялянскіх вумоў: што дагетуль было толька ў зародку, цяпер ужо блізка красы. Сьвядомасьць нацыянальных правоў беларуса ў Літве зрабіла ў апошнім часе вялізны поступ. Сяляне цяпер вельмі цякавяцца сваім лёсам і праяўляючы свою нацыянальную сьвядомасьць насамперш сотворуць нацыянальную беларускую школу. Змучанае зьдзекамі мяняючыхся окупатнаў мяйсцовае насяленьне ня ў сілах утрымаць на сабе гэтага факела прасьветы, сярод пануючай яшчэ ўкола нурнай цьмы Аб рэестрацыі шкодаў прычынены перасуваньнем польскага і бальшавіцка-расейскага войска насяленьне пока што ня ведае.

◆◆◆◆◆◆

# Ваенна-палітычны абгляд

**За тыдзень.**

Фінска-бальшэвіцкіе мірные перагаворы падыходзяць да больш-меньш добраго канца. Важнейшые пытаньня скончэны; дойдзена да умовы з Савецкай Расеяй, каторая аддае Фінляндзіі частку вобласьці Печэнгі і разам з тым дае Фінляндзіі доступ да Паўночнаго Ледавітаго акіану. Уступленныя Фінляндзіі землі, меньш тых, што паказаны у праэкці 1918 году, але Савецкая Расея мае права слабоднаго транзіту (перавоз тавараў) праз Печэнгу. Дзеля таго, што Савецкая Расея аддае Фінляндзіі частку Печэнгі, дык апошняя у свой чарод бярэцца ачысьціць (эвакуіроваць) тры занятыя ею воласьці Карэліі. У эканамічным пытаньні таксама дойдзена умовы па каторуй ўсе першые зносіны лічуцца скончэнымі на аснове status quo. Гаспадарственная маентнасьць Фінляндзіі, што знаходзіцца у Савецкай Расеі пераходзіць ва уласнасьць апошняй, а маентнасьць Савецкай Расеі што есьць у Фінляндзіі, пераходзіць ва уласнасьць Фінляндзіі. Падпісаньне гэтай Бальшэвіцка-Фінскай умовы чэкаецца у недалекім будучым.

Эстонскі ваенны Міністэр прыказаў закрыць Латвійско-Эстонскую граніцу з 5-го верэсьня г. г. Афіцыальная прычына закрыцьця граніцы,-пошэсьць дызэнтэрыі у Латвійскім Валку. Адносіны Эстонскаго друку да Латвіі пачаліся болей лагодна-устрымалаго характэру.

Латвійскі Міністэр Ўнутрэнных спраў стрымаў высылку літоўскіх грамадзян з межаў Латвіі толькі да новаго загаду, бо паміж абоімі зацекаўленнымі гаспадарствамі у бліжэйшы час павінны пачацца перагаворы аб пытаньню каб зрабіць умову (конвэнцыю) аб правох грамадзян дагаварываючыхяся (конфэрыруючых) гаспадарстваў знаходзячыхся на чужых гаспадарственных землях. Латвійска-Бальшэвіцкі мірны догавар уцьвержэны Савецкай Расеяй 9-го ерсьня г. г.

Польска-Бальшэвіцкіе мірные перагаворы па згодзе абоіх дагаварываючыхся старон перанесены ў Рыгу. Польская мірная дэлегацыя у ліку 100 чэлавек, 16 верэсьня г. г. ужо прыехала у Рыгу. Савецкая мірная дэлегацыя на чале з Іоффе жыве у Пяцербурскай гасьцінніцы у Рызе ужо даўно і карыстае поунай свабодай хадзьбы і язды па гораду. Рэччу асаблівай увагі Рыжскай канфэрэнцыі будуць пытаньня: справы Украінскай, справы аб усходніх граніцах Польшы і аб чугунцы ад Беластока да Граева, слабоднае карыстаньне з каторай хочэ мець Савецкі Урад.

Польска-Літоўскае непаразуменьне Ліга Народаў будзе разгледаць у Парыжы у вадным з першых заседаньняў. Урадам абоіх гаспадарстваў запрапановано прыслаць на заседаньне сваіх дэлегатаў каб давалі на славах паясьненьня. У звязку з гэтым, па асобнай прапазыцыі Лігі Народаў у Парыж выехаў прэдстаунік Літвы праф. Вольдэмарас каб належаць у радах Лігі Народаў па справе Літоуска-Польскаго непаразуменьня.

Румынія не пакідае выклікаць нездавальненьне Савецкай Расеі. Маскаўскае радіо паведамляе, што Румынія ухіляецца ад міру. Савецкі урад не адзін раз прапанаваў Румынскаму ураду мір, але румынскі друк падаваў гэныя прапазыцыі у перакручэнным выглядзе і уводзіў у блуканьне грамадзянскіе думкі. Румынія станоўча гаворыць, што Савецкі Урад вываррачваецца ад міра, а дзеля гэтаго Савецкая Расея зноў прапануе мір і паведамляе аб гэтым усе народы сьвета.

Украінскі нацыанальны атаман Петлюра з першымі неудачамі польскай арміі, здавалася зыйшоў на заўседы са сцэны. Цяперака ён зноў пачынае паказвацца на ваенна-палітычным небасхіле. Па вестках з польскіх ваенных крыніц, Петлюра захаваў астаткі сваей арміі, лічбаю да 12000 чэлавек, што есьць пад начальстваваньнем гэнэрала Паўленкі. У момэнт паражэньня польскай арміі, Петлюра разам са сваімі вайскамі укрыўся у Галіцыі. Цяперака, па тым-жэ весткам Петлюра ідзе на Каменец-Падольск з нарокам зноў заявіць сб сваіх правох. Польскіе стратэгі і польскіе палітыкі, раскахаўшыеся ужо у свой час у здольнасьцях Петлюры,—цяпер думаюць што канечне трэба выкарыстаць ваенные сілы, што есьць у распарадку Петлюры і што дзеля гэтаго, трэба далажыць усіх заходаў, каб з ім зрабіць умову.

На Крымскім фронце, народная армія гэн. Врангеля, на сваім правым крыле, пакінула Мілітопаіль. На левым крыле гэн. Врангеля, чырвоная армія, перашоўшая Днепро, была саусім разьбіта. У руках чырвоных астаецца да гэтаго часу толькі перадмостнае укрэпленьне Каушалы, акружэнае войскам народнай арміі. У цэнтры чырвоные войскі падходзяць ад мосту каля Кахаўкі і крыху зьблізіліся да Нова-Алексееўскай (паміж Екатэрынадарам і Стауропалем).

На Дальнім Усходзе у сучасны момэнт робіцца шпаркае злучэньне розных урадаў. Тутка трэба зауважыць, што на Дальнім Усходзе, бадай што у кожным болей-меней большым горадзе і акрузе, ёсьць свой урад. Японія дыпломатычнай дарогай, дабілася таго, што Маскоўскі Урад прызнаў, што на Дальнім Усходзе, павінна быць утворэна незалежная ад Савецкай Расеі рэспубліка. Такім чынам Японія надзееца дабіцца міру на Дальнім Усходзе і недапусьціць шкодную для жыцьця бальшавіцкую прапаганду. Цяперака астаецца злучыць розные урады у вадзін гасударственны урад, пасьля чаго магла-бы аснавацца незалежная Рэспубліка Дальняго Усходу. Гарадзкая Дума Благавешчэнска і Урад атамана Семенава, паслалі сваіх прэдстаўнікоў у Владзівасток, каб выясьніць пытаньня арганізацы новаго гасударства. Войска гэн. Семенова перашлі на сторону Дальне-Усходняго Ураду.

**Х. Ш.**




Выдавецтва і рэдакцыя: Стол Друку Міністэрства Беларускіх Спраў. Коўна, Вуліца Адама Міцкевіча, 13а.

ДРУКАРНЯ А. БАКА і Х. МАНКЕСА, КОЎНА.